LEERPLAN
SECUNDAIR ONDERWIJS

Print en Sign Operator

7de leerjaar
VII-PSO

BRUSSEL
D/2025/13.758/074
Versie maart 2025

KATHOLIEK ONDERWIJS .VLAANDEREN

1 Inleiding

De uitrol van de modernisering secundair onderwijs gaat gepaard met een nieuwe generatie leerplannen. Leerplannen geven richting en laten ruimte. Ze faciliteren de inhoudelijke dynamiek en de continuïteit in een school en lerarenteam. Ze garanderen binnen het kader dat door de Vlaamse regering werd vastgelegd voldoende vrijheid voor schoolbesturen om het eigen pedagogisch project vorm te geven vanuit de eigen schoolcontext. Leerplannen zijn ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. Ze versterken het eigenaarschap van scholen die d.m.v. eigen beleidskeuzes de vorming van leerlingen gestalte geven. Leerplannen laten ruimte voor het vakinhoudelijk en pedagogisch-didactisch meesterschap van de leraar, maar bieden ondersteuning waar nodig.

1.1 Het leerplanconcept: vijf uitgangspunten

Leerplannen vertrekken vanuit het **vormingsconcept** van de katholieke dialoogschool. Ze laten toe om optimaal aan te sluiten bij het pedagogisch project van de school en de beleidsbeslissingen die de school neemt vanuit haar eigen visie op onderwijs (taalbeleid, evaluatiebeleid, zorgbeleid, ICT-beleid, kwaliteitsontwikkeling, keuze voor vakken en lesuren …).

Leerplannen ondersteunen **kwaliteitsontwikkeling**: het leerplanconcept spoort met kwaliteitsverwachtingen van het Referentiekader onderwijskwaliteit (ROK). Kwaliteitsontwikkeling volgt dan als vanzelfsprekend uit keuzes die de school maakt bij de implementatie van leerplannen.

Leerplannen faciliteren een **gerichte studiekeuze**. De leerplandoelen sluiten aan bij de verwachte competenties van leerlingen in een bepaald structuuronderdeel. De feedback en evaluatie bij de realisatie ervan beïnvloeden op een positieve manier de keuze van leerlingen na elke graad.

Leerplannen gaan uit van de **professionaliteit** van de leraar en het **eigenaarschap** van de school en het lerarenteam. Ze bieden voldoende ruimte voor eigen inhoudelijke keuzes en een eigen didactische aanpak van de leraar, het lerarenteam en de school.

Leerplannen borgen de **samenhang** in de vorming. Die samenhang betreft de verticale samenhang (de plaats van het leerplan in de opbouw van het curriculum) en de horizontale samenhang tussen vakken binnen structuuronderdelen of over structuuronderdelen heen. Op die manier faciliteren en stimuleren de leerplannen leraren om over de vakken heen samen te werken en van elkaar te leren.

1.2 De vormingscirkel – de opdracht van secundair onderwijs

De leerplannen vertrekken vanuit een gedeelde inspiratie die door middel van een vormingscirkel wordt voorgesteld. We ‘lezen’ de cirkel van buiten naar binnen.

- Een lerarenteam werkt in een katholieke dialoogschool die onderwijs verstrekt vanuit een **specifieke traditie**. Vanuit het eigen pedagogisch project kiezen leraren voor wat voor hen en hun school goed onderwijs is. Ze wijzen leerlingen daarbij de weg en gebruiken daarvoor **wegwijzers**. Die zijn een inspiratiebron voor leraren en zorgen voor een Bijbelse ‘drive’ in hun onderwijs.

- De kwetsbaarheid van leerlingen ernstig nemen betekent dat elke leerling **beloftevol** is en alle leerkansen verdient. Die leerling is **uniek als persoon** maar ook **verbonden** met de klas, de school en de bredere samenleving. Scholen zijn **gastvrije plaatsen** waar leerlingen en leraren elkaar ontmoeten in diverse contexten. De leraar vormt zijn leerlingen vanuit een **genereuze** attitude, hij geeft om zijn leerlingen en hij houdt van zijn vak. Hij durft af en toe de gebaande paden verlaten en stimuleert de **verbeelding en creativiteit** van leerlingen. Zo zaait hij door zijn onderwijs de kiemen van een hoopvolle, **meer duurzame en meer rechtvaardige wereld.**

- Leraren vormen leerlingen door middel van leerinhouden die we groeperen in negen **vormingscomponenten**. De aaneengesloten cirkel van vormingscomponenten wijst erop dat vorming een geheel is en zich niet in schijfjes laat verdelen. Je kan onmogelijk over taal spreken zonder over cultuur bezig te zijn; wetenschap en techniek hebben een band met economie, wiskunde, geschiedenis … Dwarsverbindingen doorheen de vakken zijn belangrijk. De vormingscirkel vormt dan ook een dynamisch geheel van elkaar voortdurend beïnvloedende en versterkende componenten.
- Vorming is voor een leraar nooit te herleiden tot een cognitieve overdracht van inhouden. Zijn meesterschap en passie brengt een leraar ertoe om voor iedere leerling de juiste woorden en gebaren te zoeken om **de wereld te ontsluiten**. Hij introduceert leerlingen in de wereld waarvan hij houdt. Een leraar zorgt er bijvoorbeeld voor dat leerlingen kunnen worden gegrepen door de cultuur van het Frans of door het ambacht van een metselaar. Hij initieert leerlingen in een wereld en probeert hen zover te brengen dat ze er hun eigen weg in kunnen vinden.
- Een leraar vormt leerlingen als **individuele leraar**, maar werkt ook binnen **lerarenteams** en binnen een **beleid van de school**.
- De uiteindelijke bedoeling is om **alle leerlingen** kwaliteitsvol te vormen. Leerlingen zijn dan ook het hart van de vormingscirkel, zij zijn het op wie we inzetten. Zij dragen onze hoop mee: de nieuwe generatie die een meer duurzame en meer rechtvaardige wereld zal creëren.

1.3 Ruimte voor leraren(teams) en scholen

De leraar als professional, als meester in zijn vak krijgt vrijheid om samen met zijn collega's vanuit de leerplannen aan de slag te gaan. Hij kan eigen accenten leggen en differentiëren vanuit zijn passie, expertise, het pedagogisch project van de school en de beginsituatie van zijn leerlingen.
De leerplandoelen zijn noch chronologisch, noch hiërarchisch geordend. Ze laten ruimte aan het lerarenteam en de individuele leraar om te bepalen welke leerplandoelen op welk moment worden samengenomen, om didactische werkvormen te kiezen, contexten te bepalen, eigen leerlijnen op te bouwen, vakoverschrijdend te werken, en flexibel om te gaan met een indicatie van onderwijstijd.

1.4 Differentiatie

Om optimale leerkansen te bieden is differentiëren van belang in alle leerlingengroepen. Leerlingen voor wie dit leerplan is bestemd, behoren immers wel tot dezelfde doelgroep, maar bevinden zich niet noodzakelijk in dezelfde beginsituatie. Zij hebben een niet te onderschatten – maar soms sterk verschillende – bagage mee vanuit de onderliggende graad, de thuissituatie en vormen van informeel leren.

Het is belangrijk om zicht te krijgen op die aanwezige kennis en vaardigheden en vanuit dat gegeven, soms gedifferentieerd, verder te bouwen. Positief en planmatig omgaan met verschillen tussen leerlingen verhoogt de motivatie, het welbevinden en de leerwinst voor elke leerling.

De leerplannen bieden kansen om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden en door de leeromgeving aan te passen. Ze nodigen ook uit om te differentiëren in evaluatie.

Differentiatie door te verdiepen en te verbreden

Sommige leerlingen denken meer conceptueel en abstract. Andere leerlingen komen vanuit een meer concrete benadering sneller tot inzichtelijk denken. Variëren in abstractie spreekt leerlingen aan op hun capaciteiten en daagt hen uit om van daaruit te groeien.

Daarnaast bieden leerplannen kansen om de complexiteit van leerinhouden aan te passen. Dat kan door een complexere situatie te schetsen, een minder ingewikkelde bewerking of handeling voor te stellen, of door meer kennis of vaardigheden aan te bieden om leerlingen uit te dagen.

De ene context kan betekenisvol zijn voor een leerlingengroep, terwijl een andere context dan weer betekenisvoller kan zijn voor een andere leerlingengroep. Leerinhouden in verschillende contexten aanbrengen biedt kansen om leerlingen aan te spreken op hun interesses en daagt hen tegelijk uit om andere interesses te verkennen en zo hun horizon te verruimen.

In ‘extra’ wenken bij de leerplandoelen en in beperkte mate ook via keuzeleerplandoelen bieden we je inspiratie om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden.

Differentiatie door de leeromgeving aan te passen

Doordachte variatie in werkvormen (groepswerk, individueel, auditief, visueel, actief …) vergroot de kans dat leerdoelen worden gerealiseerd door alle leerlingen. Het helpt hen bovendien ontdekken welke manieren van leren en informatie verwerken best bij hen passen.

De ene leerling kan snel of zelfstandig werken, de andere heeft meer tijd of begeleiding nodig. Variëren in de mate van ondersteuning, gericht aanbieden van hulpmiddelen (voorbeelden, schrijfkaders, stappenplannen …) en meer of minder tijd geven, daagt leerlingen uit op hun niveau en tempo.

Leerlingen op hun niveau en vanuit eigen interesses laten werken kan door te differentiëren in product, bijvoorbeeld door leerlingen te laten kiezen tussen opdrachten die leiden tot verschillende eindproducten.

Het samenstellen van groepen kan een effectieve manier zijn om te differentiëren. Rekening houden met verschil in leerdoelen en leerlingenkenmerken laat leerlingen toe van en met elkaar te leren.

Technologie kan al die vormen van differentiatie ondersteunen. Zo kunnen leerlingen op hun maat werken met digitale leermiddelen zoals educatieve software of online oefenprogramma's.

Differentiatie in evaluatie

Tenslotte laten de leerplannen toe te differentiëren in evaluatie en feedback. Evalueren is beoordelen om te waarderen, krachtiger te maken en te sturen.

Na de afronding van een lessenreeks of na een langere periode gaan leraren door middel van summatieve evaluatie na waar leerlingen staan. De keuze van een evaluatie- en feedbackvorm is afhankelijk van de vooropgestelde doelen.

Formatieve evaluatie is geïntegreerd in het leerproces en gaat uit van een actieve betrokkenheid van leraar en leerling. Het zet leerlingen aan het denken over hun vorderingen en laat leraren toe om tijdens het leerproces effectieve feedback te geven. Door middel van formatieve evaluatie krijgen leraren een goed zicht op het leerproces van leerlingen zodat ze het verder gericht en waar nodig kunnen bijsturen. Het is

bovendien een rijke bron voor leraren om te reflecteren over de eigen onderwijspraktijk en de eigen pedagogisch-didactische aanpak bij te sturen.

1.5 Opbouw van leerplannen

Elk leerplan is opgebouwd volgens een vaste structuur. Alle onderdelen maken inherent deel uit van het leerplan. Schoolbesturen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen die de leerplannen gebruiken, verbinden zich tot de realisatie van het gehele leerplan.

De **inleiding** licht het leerplanconcept toe en gaat dieper in op de visie op vorming, de ruimte voor leraren(teams) en scholen en de mogelijkheden tot differentiatie.

De **situering** geeft aan waarop het leerplan is gebaseerd en beschrijft o.a. de beginsituatie en de plaats in de lessentabel.

In de **pedagogisch-didactische duiding** komen o.a. inbedding in het vormingsconcept, de krachtlijnen, de opbouw en aandachtspunten aan bod.

De **leerplandoelen** zijn helder geformuleerd en geven aan wat van leerlingen wordt verwacht. Waar relevant geeft een opsomming of een afbakening (★) aan wat bij de realisatie van het leerplandoel aan bod moet komen. Ook pop-ups bevatten informatie die noodzakelijk is bij de realisatie van het leerplandoel.
De leerplandoelen zijn gebaseerd op de minimumdoelen van de basisvorming, de specifieke minimumdoelen, de doelen die leiden naar een beroepskwalificatie of andere doelen die in regelgeving vastliggen. Indien een leerplandoel verder gaat, vind je een '+' bij het nummer van het leerplandoel. Al die leerplandoelen zijn verplicht te realiseren. In een aantal gevallen zijn keuzedoelen opgenomen; die leerplandoelen zijn weergegeven in een grijze kleur en het nummer van het leerplandoel wordt voorafgegaan door 'K'.
De leerplandoelen zijn ingedeeld in een aantal rubrieken. Bovenaan elke rubriek vind je de relevante minimumdoelen van de basisvorming, de specifieke minimumdoelen, de doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties of andere doelen die in regelgeving vastliggen. Als leraar hoef je je die taal niet eigen te maken. Het volstaat dat je de leerplandoelen realiseert zoals opgenomen in het leerplan.
Waar relevant wordt de samenhang met andere leerplannen in dezelfde graad aangegeven, evenals de samenhang met de onderliggende graad.
'Duiding' bij een leerplandoel bevat een noodzakelijke toelichting bij het doel. In pedagogisch-didactische wenken vinden leraren inspiratie om met het leerplandoel aan de slag te gaan. Een wenk 'extra' bij een leerplandoel biedt leraren inspiratie om verder te gaan dan wat het leerplandoel minimaal vraagt.

De **basisuitrusting** geeft aan welke materiële uitrusting is vereist om de leerplandoelen te kunnen realiseren.

Het **glossarium** bevat een overzicht van handelingswerkwoorden die in alle leerplannen van de graad als synoniem van elkaar worden gebruikt of meer toelichting nodig hebben. De **concordantie** geeft aan welke leerplandoelen zijn gerelateerd aan bepaalde minimumdoelen, specifieke minimumdoelen, doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties of andere doelen die in regelgeving vastliggen.

2 Situering

2.1 Beginsituatie

De volgende studierichting in de derde graad is een logische vooropleiding voor de studierichting Print en Sign Operator: Printmedia.

2.2 Plaats in de lessentabel

Het leerplan is gebaseerd op doelen die leiden naar de beroepskwalificatie Print en Sign Operator.

Het leerplan is gericht op 22 lesuren en is bestemd voor de studierichting Print en Sign Operator. De duurtijd van die studierichting bedraagt twee semesters.
Het geheel van de vorming in elke studierichting vind je terug op de PRO-pagina met alle vakken en leerplannen die gelden per studierichting.

3 Pedagogisch-didactische duiding

3.1 Print en Sign Operator en het vormingsconcept

Het leerplan Print en Sign Operator is ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. In dit leerplan ligt de nadruk op de levensbeschouwelijke vorming en de natuurwetenschappelijke en technische vorming.

De wegwijzers duurzaamheid, verbeelding en uniciteit in verbondenheid maken er inherent deel van uit.

Levensbeschouwelijke vorming

Levensbeschouwelijke vorming geeft leerlingen de tijd en de ruimte om te zoeken naar wie ze zijn en wat ze zullen worden. Leerlingen maken voortdurend (ethische) keuzes. Vanuit de dialoog met de eigen leefwereld, de diverse samenleving en het christelijk geloof, geven leerlingen hun levensbeschouwelijke identiteit vorm. De zeven wegwijzers bieden hen daarbij inspiratie: uniciteit in verbondenheid, kwetsbaarheid en belofte, gastvrijheid, rechtvaardigheid, duurzaamheid, verbeelding en generositeit.

Natuurwetenschappelijke en technische vorming

De grafische sector is bij uitstek een snel evoluerende (digitale) sector, waardoor het voor leerlingen niet enkel belangrijk is dat ze leren omgaan met de digitale technologieën maar ook dat ze daarin leren keuzes maken in functie van toepasbaarheid en functionaliteit maar ook van duurzaamheid en (economische en ethische) verantwoordelijkheid. Leerlingen leren gepast om te gaan met apparatuur. Ze leren de veiligheid en het basisonderhoud van infrastructuur en materialen te garanderen.

Verbeelding

Verbeelding breidt het voorstellingsvermogen van leerlingen uit en geeft ruimte om datgene wat niet onmiddellijk tastbaar is, uit te drukken en over te dragen. Leerlingen krijgen kansen om nieuwe werelden te leren kennen en te maken. Via vormgeving stimuleren we leerlingen om hun verbeeldingskracht te beleven, te versterken, vorm te geven en ervan te genieten. Aan de grondslag van een artistieke, kunstzinnige ervaring ligt de verbeelding.

Duurzaamheid

Duurzame ontwikkeling betekent voorzien in de behoeften van de huidige generatie zonder daarmee de mogelijkheid van de toekomstige generaties in gevaar te brengen en berust op drie aspecten die met elkaar verweven zijn: een economisch, sociaal en ecologisch aspect. We bevinden ons in de geschiedenis op een ecologisch kantelpunt. De druk op de biotoop aarde wordt zo groot dat een houdbaar evenwicht tussen mens-zijn, economie en ecologie noodzakelijk wordt. We moeten jongeren op een gewetensvolle en menswaardige manier met het leven leren omgaan vanuit de overtuiging dat de natuur, maar ook het leven van mens en dier niet eindeloos maakbaar en manipuleerbaar zijn. We hebben het recht om de gaven van de natuur te gebruiken, maar niet om ze te vernietigen. Vorming kan bijdragen tot een mentaliteitswijziging

die een halt toeroept aan de voortdurende drang naar bezit en ongebreidelde groei. We leren jongeren meer kiezen voor het zijn en minder voor het hebben. Vorming leert hen op een zorgzame, kritische en duurzame manier omgaan met de samenleving en draagt zo bij tot duurzame ontwikkeling.

Uniciteit in verbondenheid

Vanuit onze christelijke mensvisie erkennen en waarderen we de leerling als een uniek persoon met eigen mogelijkheden en beperkingen, een eigen geschiedenis en persoonlijkheid. Een persoon die kansen tot groei krijgt omdat hij zich fundamenteel verbonden weet en in relatie staat met zichzelf, de ander, de wereld, de Andere.

Uit die vormingscomponenten en wegwijzers zijn de krachtlijnen van het leerplan ontstaan.

3.2 Krachtlijnen

Zinrijk en geïnspireerd: een levensbeschouwelijke en ethische gevoeligheid ontwikkelen

Leerlingen ontwikkelen een eigen kijk op mens, wereld en samenleving vanuit een levensbeschouwelijke inspiratie. Ze worden gevoelig voor wat betekenisvol is. Ze reflecteren over wat in hun eigen leven goed en minder goed loopt. Ze herkennen in concrete of beroepsgerichte ervaringen motieven en argumenten die hen uitnodigen en stimuleren om moreel te handelen. Ze leren openstaan voor de diepere dimensies van het leven en leren. Ze staan ook open voor levensbeschouwelijke keuzes van anderen en gaan daarover in dialoog.

Technische vaardigheden en werkwijzen ontwikkelen op het vlak van print en sign

Bij het ontwikkelen van technische vaardigheden en werkwijzen op het vlak van print en sign, ligt de nadruk op het beheersen van de specifieke technieken en processen die essentieel zijn voor deze sector. Dat omvat het leren instellen en bedienen van grootformaatprinters, het begrijpen van de keuze van materialen zoals vinyl en textiel, en het toepassen van kwaliteitscontroleprocedures om consistente en hoogwaardige prints te garanderen. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het oplossen van technische problemen en het optimaliseren van de productie-efficiëntie. Door deze vaardigheden te ontwikkelen, worden leerlingen voorbereid op een professionele carrière in de print- en sign-industrie, waarbij ze in staat zijn om creatieve en duurzame printoplossingen te realiseren.

Professionele afwerking en presentatie van print- en signopdrachten waarborgen

Leerlingen ontwikkelen vaardigheden in het nauwkeurig afwerken en presenteren van hun werk, inclusief snijden, lamineren, monteren en installeren van print- en signproducten. Ze leren hoe ze hun werk professioneel kunnen presenteren aan klanten, met aandacht voor detail en esthetiek. Door deze vaardigheden te beheersen, kunnen leerlingen hoogwaardige eindproducten leveren die voldoen aan de verwachtingen van klanten en de normen van de industrie.

Kwaliteitsbewustzijn en probleemoplossend denken bevorderen in het productieproces van print en sign

Het bevorderen van kwaliteitsbewustzijn en probleemoplossend denken in het productieproces van digitaal drukken is essentieel voor het waarborgen van hoogwaardige en efficiënte productie. Dat omvat het aanleren van methoden voor kwaliteitscontrole, zoals het regelmatig monitoren en evalueren van drukresultaten om afwijkingen vroegtijdig te signaleren en te corrigeren. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan het ontwikkelen van analytische vaardigheden om problemen te identificeren, te analyseren en effectieve oplossingen te implementeren. Door leerlingen te trainen in het toepassen van systematische

probleemoplossingsstrategieën, worden ze voorbereid om proactief en reactief om te gaan met uitdagingen in de drukproductie.

3.3 Opbouw

Dit leerplan bestaat uit volgende rubrieken:

- ethiek en levensbeschouwing;
- professioneel handelen en samenwerken;
- voorbereiding;
- productie;
- afwerking en installatie;
- kwaliteitscontrole.

Het biedt de ruimte om zelf keuzes te maken in het clusteren van doelen en zo tot dwarsverbanden te komen.

3.4 Beginsituatie

Vanuit de logische vooropleidingen (Printmedia) zijn de volgende leerplanitems in de derde graad al verworven:

- de fasen van het grafisch productieproces;
- onderscheid in druktechnieken;
- colour management en kleurmeting;
- kwaliteitsnormen van drukwerk.

Voor leerlingen uit andere vooropleidingen geldt dat die inhouden extra aandacht vergen.

3.5 Aandachtspunten

Vakterminologie

Het correct gebruik van vakterminologie in het atelier, in de praktijk- en theorielessen is essentieel voor heldere communicatie binnen dit vakgebied, waardoor leerlingen in staat zijn om complexe ideeën en concepten nauwkeurig te beschrijven. Het stimuleert kritisch denken, omdat het leerlingen aanmoedigt om de betekenis van termen te doorgronden en verbanden te leggen tussen verschillende begrippen, wat bijdraagt aan een diepgaand begrip van de leerstof.

Werkplekleren

Verschillende vormen van werkplekleren kunnen een meerwaarde bieden voor de realisatie van dit leerplan en voor de voorbereiding op een vlotte overstap naar de arbeidsmarkt. Werkplekleren omvat een breed continuüm van leeractiviteiten die gericht zijn op het verwerven van algemene en beroepsgerichte competenties waarbij de arbeidssituatie de leeromgeving is. Het kan onder meer gaan om gesimuleerde werkomgevingen, observatie-activiteiten, praktijklessen op verplaatsing, leerlingenstages … De school heeft de ruimte om een beleid uit te stippelen over welke vormen van werkplekleren een plaats krijgen in de lespraktijk en met welk doel werkplekleren wordt ingezet.

Complementaire leerplannen

Voor het zevende leerjaar zijn complementaire leerplannen ontwikkeld zoals Communicatie en interactie, Maatschappelijke oriëntatie en Ondernemerschap. Voor de vorming van leerlingen kan het een

meerwaarde zijn om bij de realisatie van leerplandoelen uit dit leerplan de link te leggen met een of meer aspecten uit de complementaire leerplannen waarvoor de school al dan niet heeft gekozen.

3.6 Leerplanpagina

Wil je als gebruiker van dit leerplan op de hoogte blijven van inspirerend materiaal, achtergrond, professionaliseringen of lerarennetwerken, surf dan naar de leerplanpagina.

4 Leerplandoelen

4.1 Ethiek en levensbeschouwing

LPD 1 + De leerlingen reflecteren over ethische keuzes.

Wenk: Je kan aandacht hebben voor ethische keuzes die voortvloeien uit de deontologie of plichtenleer. Vanuit casussen reflecteer je met leerlingen over deontologische principes eigen aan het beroep van Print en Sign Operator zoals

- integriteit en eerlijkheid: aanleveren van waarheidsgetrouwe informatie, vermijden van misleiding en valse beloften, informeren van klanten over risico's en beperkingen van ontwerpen, respect voor concurrenten:
- vertrouwelijkheid en privacy: klantgegevens enkel bijhouden voor legitieme doeleinden, aandacht hebben voor het vertrouwelijke karakter van klantinformatie, ethische marketingprincipes respecteren (bv. geen misleidende claims in marketingcommunicatie);
- verantwoordelijkheid en zorgvuldigheid: de eigen verantwoordelijkheid opnemen bij het maken van fouten en zoeken naar een eerlijke oplossing;
- belangenconflicten vermijden door zakelijke verplichtingen boven persoonlijke belangen te stellen, klantbehoeften prioriteren boven winstbejag op korte termijn.

Wenk: Je kan leerlingen erop wijzen dat een aantal deontologische principes zijn verankerd in regelgeving, zoals consumentenbescherming.
Als leerlingen inzicht hebben in verschillende principes, kan je hen in gesimuleerde situaties of via casuïstiek ethische keuzes laten duiden.

Wenk: Je kan focussen op vragen of dilemma's waarmee werknemers dagelijks in contact komen. Omgang met en vragen van collega's en klanten kunnen leiden tot ethische vragen die ethische keuzes tot gevolg hebben, bv.

- waarom is loyaliteit aan je werkgever belangrijk?
- hoe behandel je klanten en collega's met respect en zonder vooroordelen?
- hoe reageer je op situaties van discriminatie of xenofobie?

- waarom is respect voor hiërarchie belangrijk in een professionele context?

Wenk: Je kan met je leerlingen een klasdiscussie voeren vanuit een aangebrachte casus uit de actualiteit of naar aanleiding van een ervaring tijdens werkplekleren. Je kan leerlingen kaders of modellen aanreiken om te reflecteren over morele of ethische vragen. Ze bieden leerlingen taal om ethische keuzes te bespreken.

Wenk: Je kan aan de hand van voorbeelden uit de actualiteit moeilijke of meer complexe situaties bespreken die leiden tot ethische vragen en keuzes. Het kan gaan over grensoverschrijdend gedrag, agressie van klanten … Ook meer maatschappelijke onderwerpen kunnen ter sprake komen: het waarborgen van veiligheid van klantgegevens tegen cyberdreigingen, duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid (bv. transparantie over de herkomst van producten en arbeidsomstandigheden, inspelen op de toenemende vraag naar duurzame producten), veranderende klantverwachtingen (personalisatie, snelle respons via digitale media) en consumentengedrag.

LPD 2 + De leerlingen dialogeren open en constructief over levensbeschouwing, inspiratie of zingeving.

Duiding: Je kan met leerlingen in gesprek gaan over zingeving of levensbeschouwing. Wanneer je met leerlingen in dialoog gaat over zingeving, bespreek je ervaringen die betekenis of zin geven aan je leven of je bestaan. Zingeving betekent het zoeken naar de zin, de richting of het doel van het leven of van grote ervaringen, gebeurtenissen in het leven.

Duiding: Wanneer mensen een soort Grote houvast of een overkoepelende visie op het leven en op wat het leven zin geeft delen, dan spreek je over een levensbeschouwing. Levensbeschouwingen geven een antwoord op vragen over de oorsprong van het universum en de mens, delen opvattingen over de mens (mensbeeld) en bepalen vanuit een visie op moraal en ethiek (wat is goed en kwaad) het dagelijks handelen. In religieuze levensbeschouwingen of godsdiensten staat het bestaan van een of meerdere goden centraal en de antwoorden die daaruit voortvloeien. Seculiere levensbeschouwingen, zoals het humanisme, vertrekken vanuit de mens om zin en vorm aan het leven te leven.

Duiding: Je kan met leerlingen reflecteren en in dialoog gaan over inspiratie. Inspiratie komt van het Latijnse woord ‘inspirare’ dat letterlijk ‘inademen’ of ‘inblazen’ van een ziel of ‘geest’ betekent. Waar iemand zijn inspiratie, innerlijke kracht, bezieling, enthousiasme, gedrevenheid of ‘vuur’ uithaalt is heel persoonlijk. Dat kan zijn uit natuur, muziek, kunst, literatuur, sport, religie, maar ook een mens of een gebeurtenis kan dienen als bron van inspiratie.

Wenk: Je kan gebeurtenissen en ervaringen tijdens werkplekleren aangrijpen om met dit leerplandoel aan de slag te gaan.

Wenk: Je kan met leerlingen in dialoog gaan aan de hand van een aantal algemene vragen die hen als professionele beroepsbeoefenaar kunnen beroeren zoals

- wat inspireert je om voor dit beroep of voor deze opleiding te kiezen?
- wat versta je onder levenskwaliteit en waar ligt voor jou de balans tussen levenskwaliteit en werk?
- wat geeft jou energie?

- hoe kunnen mensen hoop vinden in situaties van kwetsbaarheid, bv. confrontatie met de ziekte van een collega, een overlijden …? Hoe kunnen de christelijke visie en andere levensbeschouwelijke visies op hoop een uitdaging vormen voor de eigen visie?

Wenk: In functie van het omgaan met diversiteit op de werkvloer kan je leerlingen constructief kritisch laten reflecteren over eigen en andere levensbeschouwingen:

- wat betekent het dragen van levensbeschouwelijke tekens voor jou?
- hou je rekening met collega's die vasten en waarom zou je dat doen?
- welke culturele gewoonten herken je bij jezelf en bij collega's? Bv. respect voor ouders, de rol van vrouwen en mannen in het huishouden, religieuze rituelen of feestdagen …

Wenk: Je kan met leerlingen in dialoog gaan over de wijze waarop je vanuit het beroep van Print en Sign Operator mee verantwoordelijkheid kan dragen voor je omgeving, de aarde … (ecologisch bewustzijn - schepping). Je kan met hen reflecteren over de mate waarin zij dit een belangrijke waarde vinden in de uitoefening van hun functie.

Wenk: Vanuit concrete situatieschetsen kan je met leerlingen stilstaan bij vragen waar ze mogelijk als Print en Sign Operator mee worden geconfronteerd zoals

- waar haal je de kracht om staande te blijven in stressvolle situaties?
- wat heb je nodig om je gedragen te weten in het omgaan met kwetsbare situaties: het omgaan met personen met een bijzondere kwetsbaarheid, bv. psychische kwetsbaarheid, verslaving en het omgaan met frustraties of kwaadheid van klanten?
- hoe ga je met collega's of medeleerlingen in dialoog over moeilijke thema's zoals een ouder die ziek is, ouders die scheiden, een overlijden?

4.2 Professioneel handelen en samenwerken

Doelen die leiden naar BK

LPD 3 De leerlingen communiceren respectvol en werken constructief en flexibel in team.

Duiding: Teamgericht handelen houdt onder meer in dat leerlingen

- respectvol en beleefd communiceren met collega's en leidinggevenden;
- kunnen omgaan met feedback;
- tijdig communiceren over veranderende afspraken;
- zich flexibel opstellen en gepast reageren bij wisselende en veranderende werkomstandigheden.

Wenk: Met het oog op het ontwikkelen van een professionele en empathische houding op de werkplek kan je via rollenspellen inzetten op communicatieve en sociale vaardigheden. Respect voor diversiteit en waarden zijn daarbij een aandachtspunt. Je kan werken aan sociale vaardigheden zoals conflicthantering en -beheersing, omgaan met moeilijke situaties en klanten …
Bij communicatieve vaardigheden kan je denken aan vragen stellen, doorvragen, parafraseren en adviseren … De leerlingen hebben aandacht voor verschillende communicatievormen (intern/extern, formeel/informeel, verbaal/non-verbaal).

Wenk: Leerlingen leren omgaan met feedback, bv. in het kader van werkoverleg of een functioneringsgesprek. Je kan een kader aanreiken om feedback te geven, wijzen op basisprincipes van het geven en ontvangen van feedback …

Wenk: Je kan leerlingen aanzetten tot zelfreflectie over:

- hun rol en verantwoordelijkheden in het team;
- hun bijdrage tot een aangename teamsfeer;
- hun sterke en zwakke punten als teamspeler;
- het voldoende openstaan voor feedback van anderen.

Een teamoverleg ondersteund door een peerevaluatie kan daartoe bijdragen.

LPD 4 De leerlingen handelen volgens procedures en in lijn met de organisatiecultuur.

Wenk: In een productieomgeving voor print en sign is het naleven van procedures met betrekking tot voorbereiding, kwaliteitscontrole, klachtenbehandeling of veiligheid essentieel. Denk bv. aan afspraken rond het periodiek onderhoud van de grootformaatprinters om storingen te voorkomen en de levensduur van de apparatuur te verlengen of het analyseren van klachten om herhaling te voorkomen en processen te verbeteren.

Wenk: Je kan de leerlingen wijzen op verschillen in organisatiecultuur (bv. school versus bedrijf of het ene bedrijf versus het andere) en het respecteren van normen en waarden op de werkplek.

LPD 5 De leerlingen handelen kwaliteitsbewust en passen kwaliteitsnormen, waarden en toleranties toe.

Wenk: Kwaliteitsbewust handelen uit zich in zorgvuldig werken, het hebben van aandacht voor details, het controleren van het eigen werk op fouten, het voortdurend reflecteren en zich bijsturen met het oog op het bereiken van de verwachte kwaliteit. Je kan dat zowel op het niveau van het proces als op van het product.

LPD 6 De leerlingen handelen economisch en duurzaam.

Wenk: Je kan denken aan het efficiënt gebruik van kantoorbenodigdheden, fysieke opslagcapaciteit, energie (bv. uitschakelen van apparatuur na gebruik of net niet) of aan kostenefficiënt werken (bv. proactief handelen door het stellen van prioriteiten en vooruitplannen bij deadlines).

Wenk: Een referentiekader voor het realiseren van dit leerplandoel zijn de duurzame ontwikkelingsdoelen.

LPD 7 De leerlingen handelen veilig en hygiënisch.

Wenk: Een professionele uitstraling passend bij de cultuur van de organisatie vooronderstelt aandacht voor persoonlijke hygiëne en een verzorgd voorkomen.

Wenk: Leerlingen zijn op de hoogte van noodprocedures bij brand, medische noodgevallen en evacuaties en het verplichte gebruik van veiligheidsuitrusting en

-pictogrammen in bepaalde zones (bv. magazijnomgeving) op de werkplek.

LPD 8 **De leerlingen handelen ergonomisch.**

Wenk: Ergonomisch handelen in een productieomgeving impliceert aandacht voor werkplekopstelling, pauzes, variatie in werkhouding, gebruik van ergonomische hulpmiddelen …

LPD 9 **De leerlingen handelen deontologisch met respect voor beroepsethiek, GDPR-regelgeving en intellectueel eigendomsrecht.**

Wenk: Beroepsethiek speelt een belangrijke rol bij het uitvoeren van opdrachten. Het is essentieel dat leerlingen zich bewust zijn van de ethische aspecten van hun werk. Het is van belang dat zij kennis hebben van de wet- en regelgeving omtrent privacy (GDPR) en intellectueel eigendomsrecht, en die naleven bij het uitvoeren van een opdracht. Dat betekent dat zij zorgzaam omgaan met persoonsgegevens en auteursrechtelijk beschermd materiaal. Door deze wet- en regelgeving te volgen, tonen leerlingen dat ze respect hebben voor de rechten van anderen en dragen zij bij aan een professionele en verantwoordelijke werkhouding.

Wenk: Je kan het verschil tussen intellectueel eigendomsrecht, portretrecht en auteursrecht duiden en aan de hand van concrete voorbeelden tonen hoe dat in de praktijk werkt.

LPD 10 **De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op.**

Wenk: Je kan leerlingen aanmoedigen om webinars, conferenties of beurzen bij te wonen die gericht zijn op print & sign-producties.
Om leerlingen inzicht te laten krijgen in hun ontwikkelbehoeften kan je tools zoals een persoonlijke SWOT-analyse (Sterktes, Zwaktes, Kansen, Bedreigingen) aanleren om hen te helpen.

LPD 11 **De leerlingen gebruiken courante vakterminologie in het Engels.**

Wenk: De leerlingen kunnen vaktechnische informatie in het Engels opzoeken in handleidingen van softwarepakketten.
Je kan gedurende een bepaalde periode Engels standaard als taalinstelling gebruiken voor softwarepakketten.

4.3 Voorbereiding

Doelen die leiden naar BK

LPD 12 **De leerlingen detecteren de gewenste product- en productievereisten aan de hand van productiefiches en -voorschriften.**

Wenk: Je kan de leerlingen laten werken met echte of gesimuleerde productiefiches en voorschriften uit de print- en sign-industrie (bijvoorbeeld substraatspecificaties (zoals vinyl, textiel, banners, en aluminiumplaten), instructies voor het printen op

ongebruikelijke materialen (zoals glas, hout, of metaal), voorschriften voor lamineren, monteren, en afwerken)).
Je kan de leerlingen doel en doelgroep laten bepalen en ze rekening laten houden met de eraan verbonden vereisten.

LPD 13 De leerlingen lichten trends toe in print en sign-producties aan de hand van voorbeelden.

Wenk: Je kan met de leerlingen beurzen als Empack, DRUPA, Fespa, Sign 2 Com … bezoeken om voeling te houden met innovaties en trends.
Je kan vaktijdschriften raadplegen.

LPD 14 De leerlingen houden bij de productieplanning rekening met de verschillende fasen van het productieproces:

- **ontwerp;**
- **prepress;**
- **drukproces;**
- **afwerking;**
- **installatie.**

Duiding: Afhankelijk van het type project kan het drukproces variëren. Voor print kan het digitale druk zijn. Bij sign-producties, zoals banners of gevelreclame, wordt vaak gebruik gemaakt van grootformaatprinters die op verschillende materialen kunnen printen, zoals vinyl, textiel, plaatmateriaal of papier.

LPD 15 De leerlingen bespreken de verschillende stappen die de productie moet doorlopen met een leidinggevende of verantwoordelijke, registreren het verloop ervan en rapporteren erover.

Wenk: De leerlingen kunnen digitaal of op papier een logboek bijhouden waarin ze dagelijks notities maken over de voortgang van hun projecten. Ze kunnen details vastleggen zoals gebruikte materialen, tijdsbesteding en eventuele problemen die ze tegenkomen.

Wenk: Je kan leerlingen aanmoedigen om foto's te maken van fasen van het productieproces. Dat kan hen helpen bij het rapporteren en biedt een duidelijk overzicht van de voortgang en eventuele uitdagingen.

Wenk: De leerlingen kunnen kennismaken met projectmanagementsoftware zoals Trello© of Asana©, waar ze taken kunnen toewijzen, deadlines kunnen instellen en de voortgang kunnen bijhouden. Dat maakt het eenvoudiger om het hele proces te overzien en te rapporteren.

Wenk: Sjablonen voor rapportages kunnen leerlingen helpen om hun bevindingen gestructureerd en duidelijk te presenteren en om te leren welke informatie essentieel is om te rapporteren.

LPD 16 De leerlingen volgen de productvoorraad op.

★ Voorraadbeheer

Wenk: Je kan de leerlingen bewust maken van het belang van het bijhouden van de productvoorraad aan de hand van een database.

Wenk: Je kan zowel de persoonlijke productvoorraad van de leerlingen, de werkpost of de gemeenschappelijke stock van de school bekijken.

Wenk: Je kan aandacht besteden aan eigenschappen en voor- en nadelen van verschillende grondstoffen (inkten, toners, dragers …) in functie van de opdracht.

LPD 17 De leerlingen controleren digitale bestanden op bruikbaarheid in functie druktechnische publicatie en houden rekening met de vormvereisten.

LPD 18 De leerlingen bereiden een printopdracht voor

- **volgens de instellingen van de RIP, impositie- en workflowsoftware;**
- **met oog voor aard, samenstelling en eigenschappen van drukdragers en andere grondstoffen;**
- **met behulp van de aangewezen registratiemarkeringen.**

LPD 19 De leerlingen verwerken digitaal grafische elementen van een sign-productie op basis van instructies en van mogelijkheden voor visuele realisatie van sign-producten.

Duiding: Digitaal grafische elementen zoals vectorafbeeldingen, typografische elementen, kleurenschema's, achtergronden en texturen of fotografische elementen.

4.4 Productie

Doelen die leiden naar BK

LPD 20 De leerlingen maken een eerste testprint, beoordelen die en sturen bij indien nodig.

★ Colour management
Gekalibreerde drukproeven

LPD 21 De leerlingen realiseren een print- en snijopdracht en houden toezicht op de doorstroom van de output.

Wenk: Je kan denken aan banners en spandoeken, posters en affiches, voertuigreclame, winkel- en gevelborden, vlaggen, stickers en etiketten, roll-up banners en displays, canvas prints, beursstands en presentatiesystemen, textielbedrukking, raamfolie en belettering, magneetborden en whiteboards, fotobehang en muurstickers …

Wenk: Je kan de output realiseren rol-naar-rol maar ook via flatbed printers, lasersnijden en graveren, UV-printen, textielprinters, 3D-printen, folie- en vinylsnijders, thermische transferprinters, lamineren en coaten …

4.5 Afwerking en installatie

Doelen die leiden naar BK

LPD 22 **De leerlingen werken geprinte sign-producten af.**

LPD 23 **De leerlingen monteren en presenteren sign-opdrachten (intern of op locatie).**

Wenk: Je kan leerlingen de geprinte materialen op verschillende ondergronden, zoals borden, voertuigen of muren laten bevestigen. Dat kan met behulp van lijm, tape of andere bevestigingsmaterialen.

LPD 24 **De leerlingen maken producten klaar voor verzending.**

★ Verpakkingstechnieken
Verzendingsvoorschriften

Wenk: Zorgvuldig verpakken van het afgewerkte product om schade tijdens transport te voorkomen. Dit kan het gebruik van beschermende materialen zoals bubbeltjesplastic, honingraatpapier, opvulpapier of schuim omvatten.

4.6 Kwaliteitscontrole

Doelen die leiden naar BK

LPD 25 **De leerlingen controleren een (geautomatiseerd) print- en signproces en sturen bij indien nodig.**

Wenk: Je kan leerlingen duidelijke, stapsgewijze instructies geven voor het bewaken en bijsturen van processen. Ze kunnen na elke stap reflecteren op wat ze hebben gedaan en waarom.

Wenk: Je kan simulaties en oefeningen organiseren waarin leerlingen geconfronteerd worden met veelvoorkomende problemen die kunnen optreden tijdens het print- en signproces, zoals kleurafwijkingen, papierstoringen of foutieve sneden.

LPD 26 **De leerlingen voeren kwaliteitscontroles uit.**

★ Kwaliteitscontrolesystemen

Wenk: Bij kwaliteitscontroles kan je denken aan visuele inspectie, kleurnauwkeurigheid, afmetingen en snijprecisie, materiaalcontrole, adhesie en duurzaamheid, consistentie, functionele tests …

LPD 27 **De leerlingen voeren preventief of curatief basisonderhoud uit aan printers en plotters.**

★ Eenvoudige (de)montage van onderdelen van printers of plotters

5 Lexicon

Duurzame ontwikkelingsdoelen

Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (SDG's) zijn de 17 doelstellingen en subdoelstellingen die de Verenigde Naties goedkeurde in 2015. Die doelen moeten mensen en landen aanzetten tot actie in domeinen die van cruciaal belang zijn voor de mensheid en de planeet. De doelstellingen zijn geïntegreerd en ondeelbaar en zorgen voor een evenwicht tussen de drie dimensies van duurzame ontwikkeling: de economische, sociale en milieudimensie. De doelstellingen kunnen worden onderverdeeld in vijf thema's: mensen (people), planeet (planet), welvaart (prosperity), vrede (peace) en partnerschap (partnership).

Organisatiecultuur

Onder 'organisatiecultuur' van een bedrijf verstaan we de fundamentele waarden en normen van dat bedrijf die zelden expliciet gedefinieerd zijn maar altijd tot uiting komen in de uitstraling van het bedrijf en het gedrag en de overtuiging van alle werknemers. Aspecten van organisatiecultuur zijn: vestimentaire code, sociale voordelen, organisatie van de werkplek en werkuren, managementstijl, vitaliteit van het bedrijf ...

6 Basisuitrusting

Basisuitrusting verwijst naar de infrastructuur en het (didactisch) materiaal die beschikbaar moeten zijn voor de realisatie van de leerplandoelen.

Om de leerplandoelen te realiseren dient de school minimaal de hierna beschreven infrastructuur en materiële en didactische uitrusting ter beschikking te stellen die beantwoordt aan de reglementaire eisen op het vlak van veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en milieu. Specifieke benodigde infrastructuur of uitrusting hoeft niet noodzakelijk beschikbaar te zijn op de school. Beschikbaarheid op de werkplek of een andere externe locatie kan volstaan. We adviseren de school om de grootte van de klasgroep en de beschikbare infrastructuur en uitrusting op elkaar af te stemmen.

6.1 Infrastructuur

Een leslokaal

- dat qua grootte, akoestiek en inrichting geschikt is om communicatieve werkvormen te organiseren; [indien van toepassing]
- met een (draagbare) computer waarop de nodige software en audiovisueel materiaal kwaliteitsvol werkt en die met internet verbonden is;
- met de mogelijkheid om (bewegend beeld) kwaliteitsvol te projecteren;
- met de mogelijkheid om geluid kwaliteitsvol weer te geven;
- met een bergruimte met de nodige nutsvoorzieningen om materiaal of grondstof te stapelen, leermiddelen, materiaal, didactisch materiaal en onderhoudsmateriaal op te bergen …
- met de mogelijkheid om draadloos internet te raadplegen met een aanvaardbare snelheid.

Toegang tot (mobile) devices voor leerlingen.

6.2 Materiaal, toestellen, machines en gereedschappen beschikbaar in de infrastructuur

Het aanwezige materiaal is voldoende voor de grootte van de klasgroep:

- grootformaatprinter;
- transferpers;
- snijplotter;
- lamineertoestel;
- snijtafel;
- A3-kleurenprinter;
- plaatmateriaal;
- transferfolie;
- applicatiefolie;
- folie;
- snijmessen, -matten en -latten;
- print en sign-tools :
  - rakel;
  - cutter;
  - warmer (heatgun);
  - rolletje;
  - bellenprikker;
  - kleefband;
  - applicatietape;
  - rolmeter;
  - applicatiehandschoenen;
  - surfacecleaner;
  - ontvetter;
  - razorblader voor het verwijderen van bestickering;
  - uitlijngereedschap;
  - klinknagelborstel;
  - vilten rakel;
  - tri-off om lijm te verwijderen;
  - infrarood thermometer;
  - ringen;
  - metalen meetlat;
  - transparante snijmat;
  - uitpelhaak.

6.3 Materiaal en gereedschappen waarover elke leerling moet beschikken

Om de leerplandoelen te realiseren beschikt elke leerling minimaal over onderstaand materiaal. De school bespreekt in de schoolraad wie (de school of de leerling) voor dat materiaal zorgt. De school houdt daarbij uitdrukkelijk rekening met gelijke kansen voor alle leerlingen.

- Persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen in functie van het gebruik van materialen en machines in overeenstemming met de voorschriften.

7 Glossarium

In het glossarium vind je synoniemen voor en een toelichting bij een aantal handelingswerkwoorden die je terugvindt in leerplandoelen en (specifieke) minimumdoelen van verschillende graden.

Handelingswerkwoord	Synoniem	Toelichting
Analyseren		Verbanden zoeken tussen gegeven data en een (eigen) besluit trekken
Beargumenteren	Verklaren	Motiveren, uitleggen waarom
Beoordelen	Evalueren	Een gemotiveerd waardeoordeel geven
Berekenen	Berekeningen uitvoeren	
Berekeningen uitvoeren	Berekenen	
Beschrijven	Toelichten, uitleggen	
Betekenis geven aan	Interpreteren	
Een (…) cyclus doorlopen	Een (…) proces doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Een (…) proces doorlopen	Een (…) cyclus doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Evalueren	Beoordelen	
Gebruiken	Hanteren, inzetten, toepassen	
Hanteren	Gebruiken, inzetten, toepassen	
Identificeren		Benoemen; aangeven met woorden, beelden …
Illustreren		Beschrijven (toelichten, uitleggen) aan de hand van voorbeelden
In dialoog gaan over	In interactie gaan over	
In interactie gaan over	In dialoog gaan over	
Interpreteren	Betekenis geven aan	
Inzetten	Gebruiken, hanteren, toepassen	
Kritisch omgaan met	Kritisch gebruiken	
Kwantificeren		Beredeneren door gebruik te maken van verbanden, formules, vergelijkingen …
Onderzoeken	Onderzoek voeren	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Onderzoek voeren	Onderzoeken	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Reflecteren over		Kritisch nadenken over en argumenten afwegen zoals in een dialoog, een gedachtewisseling, een paper
Testen	Toetsen	
Toelichten	Beschrijven, uitleggen	

Toepassen	Gebruiken, hanteren, inzetten	
Toetsen	Testen	
Uitleggen	Beschrijven, toelichten	
Verklaren	Beargumenteren	Motiveren, uitleggen waarom

8 Concordantie

8.1 Concordantietabel

De concordantietabel geeft duidelijk aan welke leerplandoelen de doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties (BK) realiseren.

Leerplandoel	doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties
1+	-
2+	-
3	BK 1
4	BK 1
5	BK 2; BK j
6	BK 3
7	BK 4
8	BK 4
9	BK 17; BK f; BK h
10	BK 5
11	BK c
12	BK 6
13	BK s
14	BK m; BK n
15	BK 7; BK 18
16	BK 13; BK v
17	BK d; BK w
18	BK 9; BK k; BK p
19	BK 8; BK l; BK q
20	BK 10; BK b; BK g
21	BK 11

22	BK 14; BK a
23	BK 15; BK r
24	BK 16; BK t; BK u
25	BK 12
26	BK 13; BK i
27	BK e; BK o

8.2 Doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.
5. De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op.
6. De leerlingen interpreteren productiefiches en -voorschriften.
7. De leerlingen registreren het verloop van een productieproces en rapporteren er over.
8. De leerlingen verwerken digitaal grafische elementen van een sign productie op basis van instructies.
9. De leerlingen bereiden een printopdracht voor.
10. De leerlingen maken een testprint.
11. De leerlingen zorgen voor een vlotte doorstroom aan een werkpost voor de realisatie van print- en snijopdrachten.
12. De leerlingen controleren een (geautomatiseerd) proces en sturen bij indien nodig.
13. De leerlingen voeren kwaliteitscontroles uit en controleren de bevoorrading.
14. De leerlingen werken geprinte sign-producten af.
15. De leerlingen monteren en presenteren sign-opdrachten (intern of op locatie).
16. De leerlingen verpakken producten.
17. De leerlingen werken deontologisch.
18. De leerlingen bespreken de verschillende stappen die de productie moet doorlopen met een leidinggevende of verantwoordelijke.

Aanvullende onderliggende kennis

De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.

a. Afwerkingstechnieken
b. Color management
c. Courante vakterminologie in het Engels
d. Digitale bestandsformaten
e. Eenvoudige (de)montage van onderdelen van printers of plotters
f. GDPR
g. Gekalibreerde drukproeven
h. Intellectueel eigendomsrecht
i. Kwaliteitscontrolesystemen
j. Kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
k. Materialen en grondstoffen: eigenschappen en toepassingsmogelijkheden
l. Mogelijkheden voor visuele realisatie van sign-producten
m. Productieplanning
n. Productieproces
o. Productieapparatuur en gereedschappen
p. Registratiemarkeringen
q. Software voor het aanmaken en bewerken van illustratiemateriaal

r. Technieken om sign-producties te bevestigen
s. Trends in print & sign producties
t. Verpakkingstechnieken
u. Verzendingsvoorschriften
v. Voorraadbeheer
w. Vormvereisten voor digitaal beeldmateriaal in functie van een eindproduct

Inhoud

1 Inleiding 3

1.1 Het leerplanconcept: vijf uitgangspunten 3

1.2 De vormingscirkel – de opdracht van secundair onderwijs 3

1.3 Ruimte voor leraren(teams) en scholen 4

1.4 Differentiatie 4

1.5 Opbouw van leerplannen 6

2 Situering 6

2.1 Beginsituatie 6

2.2 Plaats in de lessentabel 7

3 Pedagogisch-didactische duiding 7

3.1 Print en Sign Operator en het vormingsconcept 7

3.2 Krachtlijnen 8

3.3 Opbouw 9

3.4 Beginsituatie 9

3.5 Aandachtspunten 9

3.6 Leerplanpagina 10

4 Leerplandoelen 10

4.1 Ethiek en levensbeschouwing 10

4.2 Professioneel handelen en samenwerken 12

4.3 Voorbereiding 14

4.4 Productie 16

4.5 Afwerking en installatie 17

4.6 Kwaliteitscontrole 17

5 Lexicon 18

6 Basisuitrusting 18

6.1 Infrastructuur 18

6.2 Materiaal, toestellen, machines en gereedschappen beschikbaar in de infrastructuur 19

6.3 Materiaal en gereedschappen waarover elke leerling moet beschikken 19

7 Glossarium 20

8 Concordantie 21

8.1 Concordantietabel 21

8.2 Doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties 22